

УДК 378.147:004

Тараненко Тетяна

ORCID 0000-0001-5741-6945

Асистент кафедри педагогіки та методики технологічної освіти,
Криворізький державний педагогічний університет
(м. Кривий Ріг, Україна) E-mail: tatiana1981139@gmail.com

ПРОБЛЕМА ТЕХНОЛОГО-КОНСТРУКТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ДИЗАЙНУ В ПРОЦЕСІ ПРОЄКТУВАННЯ І ВИГОТОВЛЕННЯ ВИРОБІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ СПЕЦДИСЦИПЛІН

У статті проаналізовано проблеми технолого-конструкторської діяльності майбутніх фахівців з дизайну в процесі розробки проєктів при вивченні спецдисциплін; актуалізовано поняття технолого-конструкторської компетентності, охарактеризовано процес її формування, сформовано її компоненти і властивості, доведено її значення у процесі професійно-практичної підготовки майбутнього фахівця з дизайну.

Мета роботи – обґрунтування проєктної діяльності майбутніх фахівців з дизайну при вивченні спецдисциплін; аналіз технолого-конструкторської діяльності при виготовленні виробів.

Методологія – теоретичний аналіз наукової літератури з теми дослідження з метою відбору й осмислення фактичного матеріалу, аналіз концепцій, теорій і методик, що мав на меті виявлення шляхів розв'язання досліджуваної проблеми; порівняння та систематизація матеріалів, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності фахівців.

Наукова новизна полягає в тому, що: теоретично обґрунтовано проблеми технолого-конструкторської діяльності майбутніх фахівців з дизайну в процесі проєктування і виготовлення виробів на заняттях із спецдисциплін; встановлено місце проєктної діяльності у системі професійно-практичної підготовки майбутніх фахівців з дизайну при вивченні спецдисциплін.

Висновки. Доведено, що дизайн – це вид діяльності, пов'язаний з проєктуванням предметного світу; це художнє конструювання з метою формування естетичних і функціональних якостей товару. Професійна підготовка майбутнього фахівця з дизайну при вивченні спецдисциплін орієнтується на засвоєння не тільки теоретичного базису певних знань, вмінь та навичок, але і формування визначеного об'єму інтегральних, загальних і фахових компетентностей, які розкриватимуть особистість дизайнера як готового до самопізнання, саморозвитку, саморегуляції, рефлексії, максимально орієнтуючись на свою індивідуальність.

Саме основи компетентнісного підходу відповідають сучасним вимогам вітчизняної освіти, яка має на меті сформувати фахівця нового рівня, який мав би можливість вільно конкурувати з випускником європейської вищої школи та всебічно відповідати запитам суспільства.

Ключові слова: дизайнерська компетентність, технолого-конструкторська діяльність, дизайн, професійно-практична підготовка, проєктування при вивченні спецдисциплін, fashion батл дизайнерів одягу.

Актуальність. Сучасні глобалізаційні процеси, інноваційний розвиток, соціально-економічні зміни, які відбуваються у світі, впливають на функціонування всіх сфер людської діяльності, де особистість висококваліфікованого фахівця є пріоритетною, оскільки від рівня його професійних компетентностей залежить розквіт як окремої структури, так і цілої країни.

Сучасність вже не можливо уявити без дизайну, який став невід'ємною частиною розвитку суспільства. Це сфера прояву художньої культури, що забезпечує життєдіяльність людини на основі прояву духовності, інтелекту, конструкторських здібностей; вона покликана віднайти нові форми, образи, простори, завданням яких є естетизувати і покращити життя людей. Тому професійна підготовка майбутніх фахівців з дизайну набуває пріоритетного значення.

Цілком закономірно, що дизайн – це багатокomпонентне явище, завданням якого раніше було лише довести зовнішній вигляд продуктів промислового виробництва до ідеалу з метою поліпшення їх збуту (художнє конструювання), а зараз це комплексне поняття, яке пов'язане із створенням предметного

середовища проживання людини і поєднує важливі в освітньому та виховному сенсі моральні, екологічні, соціологічні, психологічні питання.

Майбутній фахівець з дизайну має не тільки досконало володіти теоретичним багажем, але й вміти практично застосовувати набуті компетентності в ході професійно-практичної підготовки; це особистість з широким світоглядом, високим інтелектуальним потенціалом і рівнем культури, яка здатна до самовдосконалення, вміє творчо підходити до вирішення проблем та обирати оптимальні варіанти рішень, аналізує та швидко орієнтується в умовах швидко змінюваних дизайн-тенденцій ринкового середовища.

Протягом усього періоду формування освітньої системи підготовки фахівців з дизайну, існували різні підходи до розуміння змісту та обсягів навчання студентів технолого-конструкторським дисциплінам. Із самого початку розробки теорії та методики дизайну поставало питання оптимальної співпраці дизайнерів, конструкторів та виробників. Відповідно до цього, постає питання підготовки майбутніх фахівців з дизайну на основі художньо-мистецького, художньо-проектного (дизайнерського), художньо-конструкторського, проектного та технологічного підходів.

В основному циклі професійних дисциплін майбутній фахівець з дизайну повинен здобути відповідні знання й уміння в межах чіткого розуміння процесу конструювання та проектування, основ технологічної обробки матеріалів, прикладної механіки, нарисної геометрії, основ організації виробництва та ряду фахових дисциплін. Тому, не випадково постає питання формування технолого-конструкторських компетентностей майбутніх фахівців з дизайну у процесі професійно-практичної підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему формування художньо-проектних знань і вмінь схарактеризовано в працях О. Гервас, Н. Знамеровської, І. Савенка, П. Татаївського, В. Трофімчука, М. Фішера, В. Шпільчака та ін. Питання професійної дизайнерської освіти студіюють фахівці з дизайну Л. Базильчук, Н. Вострікова, О. Голікова, С. Коновець, А. Кулешова, Т. Мала, В. Томашевський, В. Турчин, А. Шевченко та ін. Особливості формування дизайнерських умінь і навичок майбутніх фахівців відображено в наукових дослідженнях Є. Антоновича, О. Бараболі, А. Вілкової, Л. Гаврилової, Ю. Кулінки, С. Кучер, Л. Оршанського та ін.

Мета статті – обґрунтувати особливості проектної діяльності майбутніх фахівців з дизайну при вивченні спецдисциплін та проаналізувати технолого-конструкторську діяльність при виготовленні виробів майбутніми дизайнерами.

Виклад основного матеріалу. Аналіз психолого-педагогічної літератури засвідчує той факт, що більшість дослідників належну увагу приділили вивченню мистецької, художньої та проектної сторін дизайну та, відповідно, підготовці фахівців [4]. Проте, в основному циклі професійних дисциплін майбутній фахівець з дизайну повинен здобути відповідні знання й уміння в межах чіткого розуміння процесу конструювання та проектування, основ технологічної обробки матеріалів, прикладної механіки, нарисної геометрії, основ організації виробництва та ряду фахових дисциплін. Тому, не випадково постає питання формування технолого-конструкторських компетентностей майбутніх фахівців з дизайну у процесі професійно-практичної підготовки. Але розглянемо спочатку основи компетентнісного підходу загалом.

Аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду дає підстави зробити висновок, що дослідники не дійшли до єдиного трактування поняття «компетентність». Дослідниця О. Марущак намагалась систематизувати досвід попередників у визначенні основних напрямів трактування означеного явища. Вона зазначає, що науковці розглядають компетентність по-різному, а саме як: проінформованість, обізнаність, авторитетність; інтегрована (загальна) здатність особистості успішно (кваліфіковано) здійснювати діяльність; готовність до діяльності; особистісна якість (сукупність якостей); володіння людиною відповідною компетенцією; інтегральна властивість особистості; поєднання знань, умінь і навичок, норм, емоційно-ціннісного ставлення та рефлексії; результативно-діяльнісна характеристика освіти; освітні результати тощо [3]. Об'єднуючими та невід'ємними компонентами компетентності виступають знання, уміння, навички, досвід, особистісні цінності й ставлення до діяльності в певній галузі.

У нашому дослідженні пріоритетного значення набуває все ж таки професійна дизайнерська компетентність, яка є сукупністю загальної, фахової й спеціалізованої підготовки. Як говорить С. Чирчик, «професійна компетентність дизайнера – це готовність і здатність цілеспрямовано діяти відповідно до вимог справи, методично, організовано і самостійно розв'язувати задачі та проблеми в конкретній предметній галузі, а також здійснювати самооцінку результатів своєї діяльності» [1, 36].

Як вже зазначалось, особистість висококваліфікованого фахівця з дизайну об'єднує природничо-наукові, технічні, гуманітарні знання, інженерне та художнє мислення; це одночасно художник й інженер, конструктор і технолог, а іноді педагог та психолог [4]. І цілком закономірно, що дизайнер має опанувати сучасні технології і матеріали, розуміти механічні процеси, що відбуваються при експлуатації техніки та обладнання, вміти користуватися законами фізики, визначати технічні параметри. Це і є не що інше, як технологічна компетентність майбутнього фахівця з дизайну.

Професійна підготовка майбутніх фахівців з дизайну є найбільш ефективною за умови поєднання сукупності професійних знань, умінь, навичок і здібностей з мотиваційно-ціннісним ставленням до майбутньої професійної діяльності, прояву самостійності, творчої активності та рефлексії в оцінюванні результатів своєї діяльності.

Якщо дизайнер готовий вирішувати специфічні для цієї професії задачі, обирати певні дії для їх подолання, доведення до рівня своїх вмінь, яке характеризується системним й глибоким засвоєнням знань, то можна констатувати факт успішного функціонування професійної компетентності [2]. Окреслення професійних задач базується на попередньому моделюванні відповідної професійної діяльності, що реалізується сукупністю професійних, найбільш частотних ситуацій, які вимагають постанови, вирішення й рефлексії.

У зв'язку з цим на перший план у підготовці майбутніх фахівців з дизайну виходить технологіко-конструкторська компетентність, під якою розуміємо інтегровану якість, яка визначає готовність й здатність вирішувати професійні завдання, які постають в процесі професійної діяльності, з використанням спеціальних технологіко-конструкторських знань, вмінь та навичок, професійного досвіду й особистісних характеристик.

Професійна підготовка – це процес об'єктивного аналізу, осмислення та оптимізації засвоєння освітніх результатів, які гарантують можливість досягнення успіху в певній професії. Професійна освіта майбутніх фахівців з дизайну повинна гарантувати системне формування практичних знань, умінь і навичок з текстильного матеріалознавства, технології швейних виробів, конструювання та моделювання одягу, швейного обладнання та спеціального креслення. Обсяг навчальної інформації у вищезгаданих галузях дуже великий і постійно зростає.

Так, при вивченні спеціальних дисциплін «Системи і методи конструювання одягу», «Інженерна та комп'ютерна графіка», «Дизайн текстилю» для реалізації технологіко-конструкторської діяльності студентам пропонується виконувати такі завдання: створення портфелю брендів, традиції представлення графічної інформації (логотипи, товарні знаки, колірна гамма), розробка стратегії управління і просування бренду; творчий проєкт «Віртуальна екскурсія до студії дизайну одягу»; творчий проєкт «Пошиття спідниці на запах», творчий проєкт «Створення власного бренду одягу», творчий проєкт «Текстильний дизайн та декоруванні меблів», «Дизайн вікон ресторану», розробка онлайн екскурсій в бутики дизайнерської біжутерії, дослідницький проєкт «Модна ілюстрація та фотографія», дослідницький проєкт «Сучасний художній текстиль – трансформація», дослідницький проєкт «Оцінка Українського ринку легкої промисловості». На цьому етапі використовувались такі форми роботи: інтернет-конференції, конкурс проєктів, створення мультимедійної навчальної презентації, підсумковий звіт – публічна презентація свого портфоліо.

При проєктуванні студенти створюють оригінал-макет – це один з головних чинників дизайнерської діяльності, що дозволяє сформулювати у майбутніх фахівців з дизайну креативні рішення, розвинути дизайн-мислення. Макетування – це завершений варіант дизайну, готовий до подальшої реалізації.

Види оригінал-макетів при макетуванні:

1. Скетч-макет. Це початкова візуалізація ідеї.
2. Макет-ідея. Це попередній макет, що містить початкові стадії опрацювання ідеї та деталізації нарису.
3. Повний макет. Це макет, який містить всі елементи майбутнього варіанту і використовується в якості керівництва для подальших змін. На даному етапі опрацьовуються нюанси, наприклад, вибір фарби тощо;
4. Остаточний макет – це погоджений та затверджений варіант дизайну макету упаковки, готовий до друку.

При вивченні спеціальних дисциплін майбутні фахівці з дизайну вивчають: поняття про творчу діяльність дизайнерів; виразні засоби для створення ескізів (пляма, лінія, точка); використання тканини в клітку, в смужку, в горох в дизайні одягу; стилізоване зображення рослинних форм, силуету комах для розробки колекцій одягу.

Таким чином здобувачі реалізують власні індивідуальні освітні маршрути, що актуалізують суб'єктну позицію майбутніх фахівців з дизайну. Ця система є стійка і включає в себе: психологічні засоби, прийоми, навички, методи, способи виконання тієї чи іншої діяльності, що обумовлено типологічними особливостями людини для здійснення її певної діяльності.

Під час вивчення дисципліни «Дизайн одягу та аксесуарів» студенти виконують такі завдання: вивчення технології створення дизайн-проєкту, створення бізнес-плану на тему «Ательє мод», дизайнерські проєкти «Художній образ у створенні колекції одягу», інформаційні проєкти «Українська народна вишивка: минуле та сьогодення», дослідницькі проєкти «Модні тенденції аксесуарів»; евристичні (частково – пошукові) завдання, розв'язання кейсів, бесіди, опрацювання літератури та інформаційних джерел, розповідь, дискусія, практичні вправи, ділові ігри, складання ментальної карти. Творчий проєкт «Текстильний арт-дизайн», веб-квест «Побудова креслення деталей/фурнітури за заданими розмірами», проєкт «Фактурне рішення художньо-образного сприйняття об'єктів», творчий проєкт «Дизайн-проєктування сучасного одягу», творчий проєкт «Битва дизайнерів», дослідницький проєкт «Інформаційні товарні знаки одягу як структурний елемент товарного маркування».

Крім того, майбутні фахівці з дизайну створюють на заняттях зі спеціальних дисциплін власні професійні дизайн-колекції, що сприяє підвищенню якості освіти в майбутній професійній діяльності. Разом зі студентами спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) було розроблено колекцію вечірніх суконь «RED CLOUD».

Концептуальна мета створеної колекції – звернути увагу на несприятливу екологічну ситуацію у місті Кривий Ріг: з усіма її заводами, кар'єрами, комбінатами над нашим містом постійно нависають червоні хмари викидів та чорний пил графіту, які створюють екологічний колапс.

Колекцію «RED CLOUD» презентовано 27 вересня 2020 року у місті Кропивницький на Всеукраїнському Fashion Fest «Квітка життя» в рамках Всеукраїнського свята театрального мистецтва «Вересневі самоцвіти». На фестивалі були представлені творчі ідеї дизайнерів із різних міст: Львова, Івано-Франківська, Одеси, Кропивницького, Кривого Рогу.

При виконанні завдань творчого проєкту «Fashion батл дизайнерів одягу» студентами вивчено такі поняття як:

Одяг – виріб або сукупність виробів, які вдягає людина.

Побутовий одяг – це одяг для носіння в різноманітних побутових та суспільних умовах. Клас побутового одягу найбільш численний, він підрозділяється на *підкласи*: верхній одяг, легкий одяг, натільна білизна, постільні вироби, корсетні вироби і головні убори.

Виробничий одяг – одяг для носіння в виробничих умовах різноманітних галузей народного господарства, призначений для захисту людини від впливу небезпечних та несприятливих виробничих факторів і збереження працездатності людини тощо.

Розглянуто поняття «мода», що від фр. *mode*, нім. *mode* – мода, від лат. *modus* – міра, правило, розпорядження, спосіб, образ і характеризується як сукупність смаків і поглядів, що панують у визначеному середовищі у визначений, зазвичай нетривалий час.

Обґрунтовано, що моду умовно поділяють на моду від *кутюр* (висока мода) і моду *прет-а-порте* (моделі одягу масового виробництва, які виготовляють невеликими партіями і реалізують у маленьких магазинах).

Зроблено аналіз стилів одягу, описано функції одягу, розкрито аналіз ролі модельєрів та дизайнерів у функціонуванні індустрії моди, зокрема проаналізовано фолк та етностиль.

Запропоновано кейси для Fashion батлу сучасних дизайнерів одягу в етностилі.

Кейс 1. Вивчення брендів фешн-індустрії

– Від кутюр є стилеутворюючим для фешн-бізнесу в цілому. Дана категорія одягу служить збереженню, розвитку і передачі новим поколінням високих унікальних традицій у виробництві фешн-продуктів. Стосовно формування і просування конкретного бренду від кутюр найбільш ефективним є PR.

– Прет-а-порте є виразником філософії бренду. При створенні і просуванні цієї категорії моделей активно використовуються інтелектуальні розробки, застосовуються креативні прийоми маркетингу та інноваційні інструменти в області реклами і організації продажів. В соціальному плані категорія відповідає потребам покупців в демонстративному споживанні, сприяє задоволенню домагань на високу соціальну оцінку і візуалізацію престижного образу.

– Дизайнерський бренд відіграє роль стилістичної, культурної, соціальної й економічної домінанти для фешн-бізнесу. Важливу роль у структурі маркетингових комунікацій відіграють сезонні й авторські демонстрації колекцій, а також покази типу «шоу-рум».

– Дифузний бренд. Категорія, будучи основним джерелом прибутку для дизайнерських брендів в цілому, в залежності від змін споживчої поведінки дає розширені можливості для розтягування бренду. Дифузний бренд виконує функцію захисту дизайнерського бренду від злиття з масовим ринком. Для цієї категорії також характерними комунікаціями є сезонні демонстрації і покази типу «шоу-рум».

Завдання:

1. Підберіть фото матеріали по кожному з представлених брендів.
2. Визначте цільову аудиторію кожного фешн-бренду.
3. Поміркуйте на тему «Пропаганда моди» і визначте соціальне та економічне значення цієї технології.

4. Обґрунтуйте, чому індустрія моди та створення фешн-бренду є важливими для сучасної молоді.

Кейс 2. Поняття фешн-індустрії

На думку Дж. Спролса, у модного об'єкту є унікальні характеристики. До таких відносяться: недовговічність; домінування психологічних якостей над функціональною утилітою; віддзеркалення ситуативного смаку соціальної системи; ексклюзивність; психосоціальна мотивація; розкіш; соціальна диференціація.

Оскільки сфера дії моди розповсюджується на найрізноманітніші області соціального життя, культури і поведінки людини, то будь-які продукти можуть наділятися модними значеннями. Вплив моди загальноновизнаний в області оформлення зовнішності людини (одяг, зачіска, косметика тощо) і безпосереднього середовища її існування (інтер'єр, різні побутові вироби).

Тому до модної продукції, у вузькому сенсі слова, належать наступні групи споживацьких продуктів: одяг; аксесуари (взуття, панчішно-шкарпеткові та галантерейні вироби, годинники, ювелірні прикраси й аксесуари для волосся); парфумерія і косметика; домашні аксесуари і декоруючі прикраси (шпалери, килими, постільна білизна, посуд).

Проте, суспільні тенденції такі, що все більша кількість продуктів підпадає під вплив моди і, отже, потрапляє під категорію «модний продукт».

Таким чином, в широкому сенсі слова, до модних можна віднести майже всі споживацькі продукти (включаючи такі суто особисті аспекти життєдіяльності, як прання білизни, споживання їжі тощо).

Завдання:

1. За одну хвилину кожен з дизайнерів повинен назвати якомога більше слів, пов'язаних із їх професією.

2. Назвати стилі в одязі, притаманні сучасній молоді.

3. Назвати відомі бренди, які займаються виготовленням молодіжного одягу в етностилі.

Кейс 3. Створення нових фешн-образів та луків в етностилі

Сьогодні у світі моди і стилю все більш популярним стає нове слово – «лук», яке для деяких ще залишається незрозумілим.

Лук – це англійське слово «look». Воно означає образ у більш вузькому сенсі слова. Це – як людина виглядає саме зараз, в даний момент часу. *Lookbook* (дослівно, книга образів) – це інтернет-агрегатор (каталог) образів. Це може бути як модний журнал, так і весняно-літній або осінньо-зимовий *lookbook* дуже відомого бренду. Якщо ще простіше, то *Lookbook* – альбом або журнал образів зі спеціально підібраним одягом в різних стилях.

Етнічні мотиви в одязі вже давно вважаються трендовими. Такий стиль привернув увагу багатьох модниць з усього світу розмаїттям декоративних деталей: вишивки, аплікацій, прикрас з бісеру, паеток і стрічок. Етнічні мотиви в одязі виглядають дуже яскраво, насичено і незвично. Навіть світові дизайнери впроваджують етнічний стиль в свої нові колекції. Зазначимо, що все більшу популярність завойовують традиційні українські вбрання.

Завдання:

1. Створити фешн-образи в етностилі: коктейльна сукня, брючний костюм та клубний образ, застосовуючи роздруковані елементи в етностилі (петриківка, вишивка, ткацтво, українські орнаменти різьблена таріль тощо).

2. Створити модні «луки» для сегменту «молодіжна мода» із вирізок глянцевого журналу.

3. Зібрати запропоновані фешн-образи та «луки» до лукбуку.

4. Прорекламуйте модний «лук».

У ході роботи над проектом майбутні дизайнери удосконалили свої знання з історії моди, призначення і функцій сучасного одягу, основних стилів в одязі, ролі модельєрів та дизайнерів у функціонуванні індустрії моди, сучасні бренди, що займаються розробкою одягу в етностилі.

Висновки. Будучи компонентом цілісної професійної компетентності, технолого-конструкторська діяльність не дається одного разу і на все життя. При змінах в освітній політиці країни, перетворенні й модернізації змісту освіти в цілому, соціально-економічних, політичних, інноваційних перипетіях постає питання нового формування окремих компонентів дизайнерської компетентності, що буде відповідати новим видам перетворювальної діяльності, сучасним науковим здобуткам, індивідуальним змінам особистості. В умовах зміни пріоритету ціннісно-цілевих установок, відмови від переважної орієнтації освіти на теоретичні знання й перехід змісту освіти на компетентнісну основу актуальним є професійно-практична підготовка майбутнього фахівця з дизайну.

Технолого-конструкторська діяльність є складовою частиною цілісної професійно-особистісної структури становлення майбутнього фахівця, визначається як комплекс когнітивного, операційно-діяльного і особистісно-творчого компонентів, опосередкованих ціннісно-смысловими установками й мотивами здійснення професійної діяльності майбутнього фахівця з дизайну.

References

1. Акмеологічний підхід у професійній підготовці майбутніх дизайнерів. *Вища школа : наук.-практ. видання*, 2011. №5/6. С. 36.
Akmeolohichniy pidkhdid u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh dyzaineriv [Acmeological approach in professional training of future designers]. *Vyshcha shkola – Higher school: science and practice edition*. 2011. 5/6. 36.
2. Комашко Н. В. Формування творчої компетентності майбутніх дизайнерів у процесі вивчення комп'ютерної графіки: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. пед. наук : спец. 13.00.04. – теорія і методика професійної освіти. Черкаси, 2011. 20 с.
Komashko, N. V. (2011). Formuvannya tvorchoi kompetentnosti maibutnikh dyzaineriv u protsesi vuvchennia kompiuternoї hrafiky [Formation of creative competence of future designers in the process of studying computer graphics]: Extended abstract of candidate's thesis. Cherkasy, Ukraine.
3. Марущак О. М. Поняття компетентності у педагогічній діяльності. *Креативна педагогіка*: [наук.-метод. журнал] / Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки «Полісся». Житомир, 2016. Вип. 11. С. 97–108.
Marushchak, O. M. (2016). Poniattia kompetentnosti u pedahohichnii diialnosti [The concept of competence in pedagogical activity]. *Kreatyvna pedahohika: [nauk.-metod. zhurnal] / Akademiia mizhnarodnoho spivrobotnytstva z kreatyvnoi pedahohiky «Polissia» – Creative pedagogy: [scientific and methodological*

journal] / *Academy of international cooperation in creative pedagogy «Polyssia»*. Zhytomyr, Ukraine. 11. 97–108.

4. Тименко В. П., Сидоренко В. К., Оршанський Л. В. Професійна дизайн-освіта: теорія і практика художньої обробки деревини. Київ : Педагогічна думка, 2007. 288 с.
 Tymenko, V. P., Sydorenko, V. K., Orshanskyi, L. V. (2007). *Profesiina dyzain-osvita: teoriia i praktyka khudozhnoi obrobky derevyny* [Professional design education: theory and practice of artistic wood processing]. Kyiv, Ukraine: Pedahohichna dumka.

Taranenko T.

ORCID 0000-0001-5741-6945

Lecturer at the Department of Pedagogy and Methods of Technological Education,
 Kryvyi Rih State Pedagogical University
 (Kryvyi Rih, Ukraine) E-mail: tatiana1981139@gmail.com

THE PROBLEM OF TECHNOLOGICAL DESIGN ACTIVITY OF FUTURE DESIGN SPECIALISTS IN THE PROCESS OF DESIGNING AND MANUFACTURING PRODUCTS IN SPECIAL DISCIPLINE CLASSES

The article examines the problems of technological and design activities of future design professionals in the process of developing projects during the study of specialized disciplines. It emphasizes the importance of technological and design competence, characterizes the process of its formation, identifies components and properties, and demonstrates its significance in the professional-practical training of future design specialists.

The aim of the study is to justify project activities of future design professionals in the study of specialized disciplines, analyzing technological and design activities in the production of products.

Methodology involves theoretical analysis of scientific literature to select and comprehend factual material, analyzing concepts, theories, and methodologies to identify ways of solving the researched problem, and comparing and systematizing materials closely related to the future professional activities of specialists.

The scientific novelty lies in the theoretical justification of the problems of technological and design activities of future design professionals in the process of designing and manufacturing products during classes in specialized disciplines. The study establishes the place of project activities in the system of professional-practical training of future design professionals when studying specialized disciplines.

Conclusions are drawn, affirming that design is an activity related to the design of the material world; it involves artistic construction to shape the aesthetic and functional qualities of a product. The professional training of future design professionals, in the study of specialized disciplines, focuses not only on the theoretical basis of specific knowledge, skills, and abilities but also on the formation of a certain volume of integral, general, and professional competencies. These competencies reveal the personality of the designer as ready for self-discovery, self-development, self-regulation, and reflection, with a maximum focus on individuality.

The fundamentals of the competency-based approach align with the modern requirements of domestic education, aiming to shape a professional of a new level capable of competing with graduates of European higher education and fully meeting the demands of society.

Key words: design competence, technological and design activity, design, professional-practical training, project work in the study of specialized disciplines, fashion battle of clothing designers.

Стаття надійшла до редакції 14.12.2023 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **Ребенюк В. М.**